

STENROTH SUKUSEURA RY:N JÄSENLEHTI

KIVENJUURET

NRO

30

huhtikuu 2013

- TERVETULOA Erik 325 vuotta -tapahtumaan Jämsään
- OOPPERAMAAILMAN vahva tenori Jyrki Anttila
- TAITEEN MAISTERISTA Miisa Hatakasta tuli metallimies

■ SUKUSEURA toimii aktiivisesti

Kivenjuuret kutsui

Osuin pyydykseen, kun Kivenjuuret -lehdelle haettiin uutta päätoimittajaa.

Pyysin viikon miettimisaikaa pohtiakseni, miten kieltäydyn kauniisti. Olenhan suvun jäsen vain avioliiton kautta, juureni ovat eteläpohjalaisessa ja kainuulaisessa talonpoikaissuvussa, työ ja luottamustoimet vievät aikaa ja saappaat tuntuivat edellisen pitkäaikaisen päätoimittajan jälkeen kovin suurilta.

Mutta niin vain huomasin sanovani, että voinhan minä yrittää. Itse asiassa olen innostunut, mitä sitä kieltämään. Minulla on pitkä tausta lehtityössä. Olen toiminut aikoinani Sairaanhoitaja-lehden päätoimittajana lähes 17 vuotta. Nyt työskentelen viestinnän asiantuntijatehtävissä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksessa. Koulutukseltani olen terveystieteiden maisteri. Pääasiallisin harrastukseni on kunnallinen luottamustoiminta. Toimin tällä hetkellä kotikaupunkini sosiaali- ja terveyslautakunnan puheenjohtajana. Tätä ennen olin sekä hallituksen että valtuuston puheenjohtaja yhteensä kuusi vuotta.

Stenrothien sukuun liityn mieheni isän isoäidin Matilda (Minchen) os. Roschierin kautta. Hän oli naimisissa Suomen urheilun isäksi kutsutun Ivar Wilskmanin kanssa.

Minuun on tehnyt todella suuren vaikutuksen Stenrothin suvun tapa toimia. Uskon, että yhteistyö sukuseuran aktiivien, esimerkiksi historiatoimikunnan ja viestintäryhmän, kanssa tulee olemaan varsin antoisaa.

Lehdestä saattaa tulla kuitenkin hieman hengetön ja yksipuolinen, jos sitä ei tehdä tiiviissä yhteistyössä lukijoiden kanssa. Näin se vaan on. Siksi toivon nyt aktiivista yhteydenpitoa.

Kivenjuuret kertoo menneestä, dokumentoi muistoja ja tallentaa nykyisyyttä tuleville sukupolville. Kirjoitukset, valokuvat ja juttuvinkit ovat enemmän kuin toivotuja. Yksi tapa koota näitä voisi olla koota jokaiseen numeroon asioita tietyn teeman ympärille. Näin on ehkä jo tehtykin.

Miltä kuulostaisivat esimerkiksi seuraavat teemat: suvun jäsenten toiminta josakin merkittävässä tapahtumassa, osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan (esim. politiikka, naisen asema), perhe-elämän kuvaukset (esimerkiksi lasten kasvatus ja koulutus)? Mukavaa luettavaa voisivat olla myös muistot suvun joulunviettotavoista tai kesäpaikoista. Parhaat joulu-, pääsiäis- tai juhlaruokien reseptit kiinnostavat ainakin meidän perhettä. Voisin ruoanlaitosta kiinnostuneen mieheni kanssa jopa yrittää ohjeiden testausta ennen julkaisua. Tai jotain muuta?

Ideoidaan yhdessä.

Kaarina Wilskman
päätoimittaja

Kuva: Antero Juvonen

Sisältö

Kivenjuuret kutsui.....	3
Ajankohtaista Stenroth -suvussa	3
Tervetuloa Erik 325 vuotta -tapahtumaan Jämsään.....	5
Erik Stenroth – monenmoista salapoliisityötä	6
Oppihistoriasta sukuhistoriaan, Anto Leikola	7
Erik 325 vuotta -tapahtuman ohjelma	9
Jyrki Anttila - oopperamaailman vahva tenori.....	10
Maalaus vie mukanaan, Maiju Salmenkivi.....	11
Taiteen maisterista tuli metallimies, Miisa Hatakka	13
Tutkimustietoa ikääntymisen vaikutuksista liikuntakykyyn.....	14
Historiatoimikunta toimii	15
Henrik Roschier viestintätoimikunnasta	15
Sukuseura hiljentyi Adventtiin... ..	17
Päivä Mikkeliissä	17
Tervetuloa sukutapaamiseen, kutsu	18
Perhetapahtumia	18
Ilmoitukset.....	19
Stenroth-shop	20

Ajankohtaista Stenroth-suvussa

MARJATTA SALONEN, SUKUSEURAN PUHEENJOHTAJA

Sukuseuramme toimikunnat ovat talven aikana toimineet aktiivisesti suvun hyväksi. Kuten lehden viime numerossa kerrottiin, pitkäaikainen päätoimittajamme Jaakko Pihlaja luopui tehtävästään vuoden vaihteessa. Kiitos Jaakolle hienosta ammattitaitoisesta työstä!

Kuva: Matti Vaskelainen

Uuden päätoimittajan löytämiseksi viestintätoimikunta ryhtyi töihin ja löysi suvun piiristä kokeneen lehtialan ammattilaisen, **Kaarina Wilskmanin**, joka iloksemme suostui ottamaan tämän tehtävän vastaan.

Ohjelmatoimikunta on ahkeroinut ja valmistanut mielenkiintoisen sukutapaamisen Jämsään 18.5.2013 suvun kantaisän Erik Stenrothin syntymän 325-vuotispäivän kunniaksi. Tapahtumaan liittyy **Harri Siukosen** järjestämä golf-kilpailu seuraavana päivänä Muuramessa sillä varauksella, että mukaan saadaan riittävästi osallistujia.

Toimikunta on suunnitellut tälle vuodelle toisenkin sukutapaamisen. Hartolassa 28. päivänä syyskuuta saamme tutustua Tandelfelt-sukuun ja sen entisiin asuinsijoihin. Ohjelmatoimikunnan aloitteesta on lisäksi valmistettu isännänviiri ja pöytästandaari suvun jäsenten käyttöön.

Viime vuosikokouksessamme valittu sääntötoimikunta on niinkään ahkeroinut ja saanut sääntöuudistukset lähes valmiiksi. Toimikunnan tavoitteena on saattaa uudet säännöt ja pitkän tähtäimen toimintasuunnitelma esitettäväksi seuraavalle vuosikokoukselle vuonna 2014.

Kaipaamme sähköpostiosoitteita

Sukuseuran kaikki jäsenet saivat tiedotteen suvun tulevista tapahtumista postitse tai sähköisesti ennen pääsiäistä. Yli 300 kirjettä postittaessani huomasin, miten meitä stenrothilaisia on kaikkialla Suomessa etelästä pohjoiseen ja idästä länteen. On todella innostavaa jatkaa yli 10 vuotta sitten aloitettua kulttuurityötä Stenroth-suvun ja sen juurien tunnetuksi tekemiseksi.

Nykytekniikalla tiedonkulku on huomattavasti helpompaa, kun käytössä on runsaasti sähköpostiosoitteita. Siksi pyydänkin kaikkia niitä kirjeen saajia, joilla on sähköpostiosoitteet lähettämään sähköpostiosoitteensa sukuseuran sihteerille os. liisa.sjoblom@pp.inet.fi mahdollisimman pian. Tämä on nykyaikaista toimintaa ja auttaa meitä kehittämään tiedonkulkuamme suvun piirissä.

» Tervetuloa sukutapaamisiimme!

JÄSENLEHTI JULKAISIJA
Stenroth sukuseura ry

TOIMITUS
Kaarina Wilskman
päätoimittaja

VIESTINTÄTOIMIKUNTA
Leila Korvenkoivu
Marjatta Salonen
Henrik Roschier

KANNEN KUVA
Jämsässä olevan Witikkalan kartanon omistajan Severus Konkolan muotokuva on esillä salissa. (Kuva: Timo Siukonen)

OSOITE
Kivenjuuret
c/o Kaarina Wilskman
Oikotie 6 A 16, 04400 Järvenpää
kaarina.wilskman@kolumbus.fi
puh. 050 439 3180

KOTISIVU
<http://www.stenroth.net>

PANKKI
Stenroth Sukuseura ry
Handelsbanken
FI 3231313001246594

PAINOS
500 kpl

OSOITETIEDOT
pyydetään ilmoittamaan
sukuseuran jäsenihteerille:
Liisa Sjöblom
Pätsiniementie 9 A 7
37800 Akaa
liisa.sjoblom@pp.inet.fi

TAITTO JA PAINO
Digipaino Keuruskopio Oy

441 915
Painolaitos

Tervetuloa Erik 325 vuotta -tapahtumaan Jämsään

Kun me tapaamme toisemme 18. toukokuuta Erikin päivän merkeissä Jämsässä, olemme Stenrothin suvun alkulähteillä.

Tapahtumassa aiheeseen johdattelevat professorit Anto Leikola ja Pertti Toukoma.

Suvun alkujuuret Jämsässä

TEKSTI JA KUVAT: TIMO SIUKONEN

Kantaesi-isämme, vänrikki Erik Stenroth (1688–1766) ja hänen vaimonsa Kristina (1708–1788), muuttivat Jämsään 1750-luvun lopulla muutamaksi vuodeksi viettämään eläkepäiviä Kähön kylän Kurrassa. Paikka sijaitti nykyisen

Jämsän ja Lahden välisen valtatie 24:n itäpuolella alle kymmenen kilometriä keskustasta. Sittemmin he muuttivat Leppävirralle, kappalaisena toimineen Henrik-pojan luokse. Erik kuoli siellä 1766.

Hinkkalan taloon

Jämsän merkitys Stenrothin suvussa on korostunut huomattavasti enemmän Erikin ja Kristinan jälkeläisten kautta. Näkyvänä muistona on heidän nuorimman lapsensa, luutnantti Nils Stenrothin 1780-luvulla rakentama Hinkkalan tilan ”alapytinki” Jämsänjoen varrella. Nils oli mennyt naimisiin 1775 Hinkkalan talon perijättären, belgialais-ranskalaiset sukujuuret omaavan Anna Sofia L'Éclairin kanssa.

Jäättyään leskeksi Kristina palasi Jämsään asuen Nilsin ja Annan talossa kuolemaansa 1788 asti. Hän kuoli 79-vuotiaana.

Hinkkalan tilasta kerrotaan Eino Jutikkalan ja Gabriel Nikanderin teoksessa ”Hämäläisiä kartanoita ja suurtiloja”, jonka mukaan alueen

<< Legendaarisen jämsänkoskelaisen kyläkauppiaan Paavo Virtasen viimeisimmän myymälän tavarat on taltioitu kaupamuseoksi Wirtikkalan kartanon päärakennukseen.

maanomistajia tunnetaan 1400- ja tilanomistajia vuodesta 1539. Neiti Anna Sofia L'Éclair merkittiin omistajaksi 1761–1774, Nils Stenroth 1775–1799 ja heidän perillissensä 1799–1802, jolloin tila siirtyi Nilsin sisarenpojalle, maanmittari **Henrikille** vuosiksi 1802–1803 ja edelleen tämän leskelle Vendla Gustavalle 1803–1812.

Myös Nilsin vanhemmat sisaret **Katarina** (1724–1804) ja **Sara** (1732–1831) asuivat aikuisiässä perheineen Jämsässä. Edellinen oli naimisissa rykmentinkirjuri **Johan Valentin Roschierin** ja jälkimmäinen verokatselmuskirjurin, vääpeli **Karl Johan Masalinin** kanssa.

Yhteyksiä myös Witikkalan kartanoon

Jämsän kartanoista ja suurtiloista Stenrotheilla on yhteyksiä Kekonin, Konkolan ja Palanderin sukuaarojen kautta myös Ruotsulaan, Puttolaan, Witikkalaan, joka on nykyisin viehättävä matkailunähtävyys melkein Jämsän keskustassa. Sen suojissa toimivat kahvila, kauppapuoti ja sisustus- ja lahjatarvemyymälä.

Jämsän monet vaiheet

Jämsän emäpitäjä tunnettiin jo keskiajalla. Sitä ennen se oli ollut hämäläisten koillisia ja savolaisten lounaisia eräalueita, joiden rajankäynnistä käytiin kiivaitakin taisteluja. Ruotsin vallan aikana se oli Hämeen pohjoisin hallintopitäjä, johon kuului osia nykyisestä Jyväskylästä, Muuramesta ja Petäjävedestä. Esimerkiksi suuret alueet Jyväskylän Korpilahdesta ja Säynätsalosta kuuluivat Suur-Jämsään. Sittemmin pitäjä alkoi pirstoutua.

Jämsän rajat olivat pienimmillään 1926–2001, kunnes valtioval-

Yllempi kuva, Hinkkala ja Hinkkalan rakennuskanta Jämsänjoen länsirannalla on säilynyt hyvänä. Nils Stenroth rakensi sinne alapytingin 1700-luvun loppupuolella

Allemmassa kuvassa Witikkalan kartano, joka sijaitsee osoitteessa Koskentie 12 ja se kutsuu Stenrothin sukuun kuuluvia kylään 18. toukokuuta.

ta alkoi suosia kuntaliitoksia. Jämsä saikin 2000-luvulla Kuoreveden ja Jämsänkosken kunnat sekä osia Längelmäestä. Tammikuun lopussa 2013 kaupungin väkiluku oli 22.352. Jämsä perustettiin itsenäiseksi kunnaksi 1866. Kauppalan oikeudet sille myönnettiin 1969 ja kaupungin 1977.

Jämsä tunnettiin kukoistuskautellaan 1900-luvulla metsäteollisuudesta (Yhtyneet Paperitehtaat) ja

urheiluseuroistaan (Jämsänkosken Ilves, Kaipolan Vire). Sittemmin globaalit kehityskaaret ovat nakerneet niiden mainetta ja asemaa.

Jämsä tunnetaan Keski-Suomen ulkopuolella parhaiten Himoksen laskettelukeskuksesta. Tämän Kivenjuurien artikkelin tekijä on kutsuttu kirjoittamaan Himoksen 30-vuotishistoriikki, jonka määrä valmistua syntymäpäiväjuhliin 29.12.2014.

Erik Stenroth – monenmoista salapoliisityötä

TEKSTI: JAAKKO PIHLAJA

Erikin syntymästä on merkintä Rautalammin rippikirjassa, mutta täsmällistä tietoa syntymästä, kasteesta tai vanhemmista ei ole.

Oulun yliopiston kasvatuspsykologian professorin virasta 1999 eläkkeelle jäänyt **Pertti Toukoma**, 79, (H, T 1904) on eläkevuotensa käyttänyt salapoliisityöhön selvittääkseen vänrikki **Erik Stenrothin** (1688-1766) tähän asti tuntematonta taustaa. Toukomaan mukaan sukuselvityksen alullepanija **Timo Siukonen** otti häneen yhteyttä, jonka seurauksena hän pääsi sisälle laajaan sukuun ja sukuseuraan.

Vuosien arkistotutkimukset, rippikirjat, asutusluettelot, käräjöpöytäkirjat, sotilasarkistot jne. eivät ole tähän mennessä tuoneet tietoa Erikin varhaisvuosista. Kaikki näyttää kiertyvän Jämsään, ruustinna **Elsa Steeniin**, jonka Toukoma on nimittänyt Stenrothin ”kummiäidiksi” hänen ja hänen omaistensa ja stenrothilaisten lukuisten kumisuhteiden takia.

Pertti Toukomaan mielestä Erik saattaisi olla joko Elsa Steenin oma lapsi tai kasvattilapsi. Monet seikat puoltavat sukulaisuussuhdetta.

Jämsän ja Leppävirran välillä

Toukoma kertoo, että hän aloitti Erikin taustaa koskevan salapoliisityön tämän eläkkeelle siirtymisestä. Hän asettui tuolloin, vuonna 1750 asumaan Jämsään, nimismies **Lorenz Larsinpoika Cranzin** isännöimään Kähön Kurran taloon. Vuosien 1747 - 1756 rippikirjan mukaan Erik, hänen vaimonsa Kristina sekä tytär Sara asuivat aluksi Lorenz Cranzin huonekunnassa, kunnes Lorenz vuonna 1753 muutti perheineen uudistilalleen Oksjärvelle.

Kurrassa Erik näyttää asuneen ainakin vielä vuonna 1754, jolloin hänestä on merkintä ripilläkäynnistä. Mahdollisesti lopullinen muutto Henrik-pojan luo Leppävirralle tapahtui vasta vuoden 1764 paikkeilla, sillä siitä alkaen on Leppävirran rippikirjoissa merkintöjä hänestä ja Kristiina Krookista. Jämsän vuosien 1757 - 1771 rippikirjaan hänet on merkitty poissaolleeksi (”i Leppävirda”). Isännyyttä Kurrassa hoitivat nyt Erikin vävy **Johan Roschier** vaimonsa **Katarina Stenrothin** kanssa. Myös Erikin nuorin poika **Nils** oli tällöin kirjoilla siellä.

Toukoma arvioi, että Erikin elinaikoina olivat sukusiteet paljon kiinteämmät kuin nykyisin. Tavalista oli, että paikkakuntaa muutettaessa asetuttiin ainakin aluksi asumaan sukulaisperheeseen. Mitä sukua Lorenz Crantz sitten oli Eri-

Emeritusprofessori Pertti Toukoma jäljittää Erik Stenrothin vaiheita.

kille? Siihen ei rippi- ja muista sen ajan asiakirjoista löydy selkeää vastausta, mutta koska Lorentz Crantz oli Jämsässä vuonna 1725 kuolleen ruustinna Elsa Steenin pojanpoika, näyttävät langat tässäkin johtavan Elsaan.

Elsa Steenin vaiherikas elämä

Elsan elämänkaari eteni seurapiirikaunottaresta Helsingin varakaimmaksi liikemaiseksi ja lopuksi ruustinnaksi Jämsään.

» Sukusiteet olivat ennen paljon kiinteämmät kuin nykyisin.

Hän ehti solmia kolme avioliittoa, jotka kaikki jäivät aviomiehen kuoleman vuoksi lyhyiksi: henkikirjoittaja Lorentz Crantz 1697 - 1684, kauppaporvari **Peter Holttgrefve** 1685 - 1687 ja rovasti **Georg Kijhl** 1690 - 1701. Kaikista avioliitoista syntyi lapsia, joista osa muutti ja jäi asumaan Jämsään.

Isonvihan vainot koettelivat erittäin raskaasti Elsa Steenin perhettä ja lähisukua. Jämsäläisistä tiedettiin ainakin Erik Stenrothin toimineen aktiivisesti kapteeni **Salomon Enbergin** sissijoukossa Keski-Suomen alueella. Sen tiesivät ehkä myös venäläiset. Venäläismiehistä koskotoisku tehtiin huhtikuussa 1714

suurella joukko-osastolla Jämsään, missä kiduttaen surmattiin muun muassa Elsan lanko.

Elsa Steenin kotitila, Vitikkalan säteri, tuhottiin niin täydellisesti, että se oli useita vuosia täysin asuin- kelvoton. Hänen vävynsä **Axel Pa-lander** rakennutti sen uudelleen.

”Erik Stenrothin alkuperää koskevan ’salapoliisityöni’ tärkein anti on tähän mennessä se, että Erikin ja Elsa Steenin välillä on läheinen sukulaisuusside. Mutta mikä tämä sukulaisuus on, siitä en ole tähän mennessä löytänyt asiakirjoihin pohjautuvaa dokumenttiaineistoa”, kiteyttää Toukomaan tilannetta.

LÄHTEET:

Toukomaan P. /Elsa Steen – Stenrothien kummiäiti, www.stenroth.fi/julkaisut

Erikin selvittelyn ohella Toukomaan on selvittänyt myös omaa Töttermanin sukua, niin isänsä Toivo Toukomaan kuin äitinsäkin puolelta. 1930-luvulta oleva Töttermanin sukukirja on saanut lisätietoa.

Oppihistoriasta sukuhistoriaan

- Anto Leikola luennoi ja kirjoittaa

TEKSTI JA KUVAT: JAAKKO PIHLAJA

Stenroth sukuseuran tapahtumissa ja Kivenjuuret -lehdessä usein esiintynyt emeritusprofessori Anto Leikola, 75, (H, T 1833) valottaa Jämsän tapahtumassa, millaista oli elämä Suomessa 1700-luvulla.

Erikin päivän esitelmän aiheeseen 1700-luvun Suomi-kuvaan tietoa on Leikolan mielestä runsaasti, on-

gelma on enemmän löytää keskeinen tieto. Aateliston elämästä on paljon kirjoitettu, niin myös papistosta ja maalaiskansastakin. Tutkimusaineistoa on paljon.

Sukuhistoriaan Anto kasvoi isän **Erkki Leikolan** (T 1831) myötä. Hän teki vanhoilla päivillään Leikola-Leidenius suvusta kolmiosaisen sukukirjan yliopistomiehen perusteellisuudella, tutki kirkonkirjoja ympäri maata ja kokosi tiedot kaikista suvun jälkeläisistä yhtä Venäjälle kadonnutta sukua haaraa lukuunottamatta. Nyt kirjasta pitäisi jo tehdä uusi painos. Sukuseura on perustettu kymme-

nen vuotta sitten, mutta hieman uinahtanut toiminta pitäisi herätellä.

Suvulla yhteyksiä Latviaan

Mielenkiintoisen suku yhteyden Leikola löysi Forsselleista: äidinäidin sisar laulajatar **Elli Forssell** (T 1819) oli 1902 konserttimatkalla Latviassa Riiasa. Taidemaalari **Janis Rozentals** ihastui laulajattareen ja piti häntä heti tulevana vaimonaan. Yhteinen kieli löytyi, vaikka Elli kirjoitti isälleen, että ”pitää puhua vain saksaa, vaikka se on liian proosallinen kieli meidän rakkaudellemme”.

Ensimmäisen maailmansodan aikana Elli ja Janis muuttivat Suomeen Kulosaaren huvilaan, jossa Janis kuitenkin kuoli 1916 vain 50-vuotiaana. Elli ja lapset palasivat Riikaan, jossa Elli kuoli 1943. Hänen viimeiset kirjeensä tulivat saksalaisvallan aikana Suomeen lentäjänä olleen **Pauli Ervin** kuljettamina. Ne kertoivat vaikeista oloista sodan jaloissa.

Janisin taidetta jäi Suomeen kappattavaksi. Suvulle jäi puolisen tusinaa maalausta, ilmeisesti vastikkeena perheen auttamisesta. Anto Leikolan seinällä on teos Pihlajan alla, josta toinen versio on Riian taidemuseossa.

Anto Leikola on sittemmin tutustunut pikkuserkkuihinsa, joita tiedettiin olevan mutta joiden oloista ei ollut tietoa. Kansallisena taiteilija pidetyn Rozenta-

lin jälkeläiset selvisivät neuvostojasta kuitenkin varsin hyvin. Leikola on toiminut 1990 perustetussa Rozentals-seurassa puheenjohtajana. Erityisen paljon hän oli kontakteissa Ellin ja Janisin pojanpojan, 2007 kuolleen **Atis Rozentalin** ja hänen Riiaassa edelleen asuvan vaimonsa kanssa.

Tieteenhistoriaa ja sukututkimusta

Leikolan mielestä oppihistoria ja sukuhistoria ovat melko läheisiä tutkimusaloja: ”Tieteen historia on ollut kiinnostukseni kohteena. Kehitysbiologiassa tutkin vesiliskon varhaista alkion kehitystä, joka on johtanut muun muassa nykyiseen kantasolututkimukseen.”

”Työuraa pitää pidentää – ajattelin 85-vuotiaaksi”, Leikola nau-

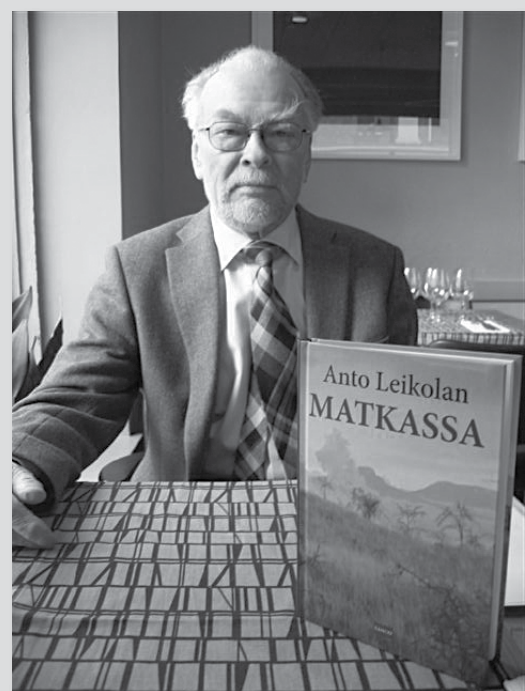
raa. Joten jatkoa hänen lukuisia eläinkirjoja, oppikirjoja, essee-, kolumni- ja pakinakokoelmia ja runokokoelmankin käsittävälle kirjalliselle tuotannolle on luvassa.

» Työuraa pitää pidentää, ajattelin 85-vuotiaaksi.

Leikolan kirjallinen tuotanto monipuolista

Viime vuonna ilmestyneen Norsusta Nautilukseen teoksen jälkeen on juuri ilmestynyt kulttuurihistoriallinen matkakirja Anto Leikolan matkassa. Menossa on syksyllä ilmestyvä uusi käännös Charles Darwinin Ihmisen polveutumisesta. Työn alla ovat myös hänen omat muistelmansa. Hänen tuotantoaan Kivenjuuriin löytyy lehdistä sukuseuran nettisivuilta www.stenroth.net.

Uusin Edicon kustantama matkakirja kuvaa pintaa syvemmältä hänen matkakohteitaan. Kotimaan, Baltian ja Euroopan lisäksi matkat ulottuivat kaukomaille, niistä mieleenpainuvimpana matka 10-vuotiaan tyttären Lauran kanssa eläintieteilijää kiehtoville Galapagossaarille vuonna 2000.

Erik 325 vuotta -tapahtuma

Erikin päivänä lauantaina 18.5.2013

OHJELMA

- 11.30** Kokoontuminen, Hotelli Jämsä, Kauhkialantie 111
- 12.00** Tervetuliaisseremoniat, Hotelliin lippusalkojen edustalla
Puhe Stenroth-viirille: "Viiristä isännän tuntee"
Stenroth-isännänviirin ensimmäinen salkoon veto
- 12.30** Lounas, Sirkan Kahvila, Hotelli Jämsä
- 13.45** Kiertoajelu, lähtö Hotelli Jämsästä. Vierailemme Hinkkalan kartanossa, jossa isäntänä kartanon omistaja Mika Järvinen. Paluumatka Witikkalan kartanon ja Ruotsulan ratsutilan kautta Hotelli Jämsään, jossa olemme noin klo 15.30.
- 15.45** Erikin kakkukahvit, Willi Hirvi, Hotelli Jämsä
Stenroth-pöytästandaarin julkistaminen ja esittely
- 16.15** Erik-symposium, Äijä, Hotelli Jämsä
Professori Pertti Toukoma: Mitä tiedämme Erik Stenrothista?
Sukusalapoliisin tutkimusten kuulumiset
Professori Anto Leikola: Millainen oli Suomi Erik Stenrothin aikana?
Sukuesittelyä ja keskustelua, jotta kaikki löytäisivät paikkansa ja suhteensa Erikiin. Piirrämme Erikin sukukartan, johon jokainen kiinnittää neulansa.
- 19.00** Erikin illallinen, Willi Hirvi
Yllätysohjelmaa

Ilmoittautumiset Erik 325 vuotta -tapahtumaan 4.5.2013 mennessä joko sähköpostitse jan.sundman@pp3.inet.fi tai tekstiviestillä puh. 040 835 7397. Kerro samalla osallistutko kiertoajelulle ja erikoisruokatoiveet.

Maksut Osallistumismaksu 30 euroa sisältää lounaan, ohjelman kiertoajeluineen, Erik-symposiumin sekä syntymäpäiväkahvit. Lisämaksu Erikin illallinen 30 euroa.

Alle 12 -vuotiaat lapset puoleen hintaan. Maksutietoihin osallistujan/osallistujien nimet ja mitä maksetaan. Maksu 4.5.2013 mennessä Stenroth sukuseuran tilille Handelsbanken FI 3231313001246594.

Majoitus Hotelli Jämsä Kauhkialantie 111, puh. 014 71 791. 1-hh 75,00 e, 2-hh 85,00 e. Hintaan sisältyvät sauna klo 17 - 19 ja aamiainen. Huonevarauksen jokainen hoitaa itse.

Kutsu Stenroth-suvun golfareille

Erik 325 vuotta -tapahtuman yhteydessä 19.5.2013

klo 11 alkaen pelataan Stenroth Golf Open golf-turnaus Muurame Golfin jylhissä maisemissa, mielenkiintoisella, haastavalla kentällä.

Kilpailumuoto: Pistebogey, max. kilpailutasoitus 36.

Sarjat: Naiset ja Miehet

Ilmoittautumiset 26.4.2013 mennessä sähköpostitse harri.siukonen@triofloor.fi.

Huom! Kilpailu järjestetään vain, jos saadaan kokoon vähintään 15 kilpailijaa.

Paikka: Muurame Golf, Pyyppöläntie 316 Muurame.

Ajo-ohje: www.muuramegolf.fi

Caddiemaster puh. 014 373 2310

Golfterveisin, Harri Siukonen (H), puh. 050 555 1247

>> Kaikki golfarit mukaan!

Jyrki Anttila

- oopperamaailman vahva tenori

TEKSTI: MARJATTA SALONEN, KUVA: JYRKI ANTILAN ARKISTO

Oopperalaulaja Jyrki Anttila on Stenroth-suvun tunnetuimpia nykypäivän estraditaiteilijoita. Hänellä on kaunis, vahva ja varma ääni, joka on sopusoinnussa hänen persoonansa ja komean ulkomuotonsa kanssa.

Jyrki kertoo tenoriäänensä taustalla olevan hänen baritoniäänensä, joka vähitellen Wagner-roolien kanssa on muuntunut tenoriksi. Hän on ollut kiinnitettynä Suomen Kansallisoopperan jo 15 vuoden ajan ja tullut tunnetuksi arvostetuna tenorina kotimaassa ja ulkomailla. Hän on laulanut keskeisimpiä oopperoiden tenorirooleja ja hänen Wagner-tulkintansa ovat saaneet runsaasti tunnustusta.

Sukuun tullut

Jyrki Anttila on suvun ”vävy”. Hänen pianisti-puolisonsa **Maija (o.s. Tavaila)** kuuluu Henrikin sukuhaaran Töttermanneihin. Avioparilla on paljon esiintymisiä yhdessä ja erikseen ja he joutuvat kolmen pienen lapsen vanhempina jatkuvasti sukukuloimaan työn ja kodin välillä. Onneksi kotikaupungissa Lohjalla asuvat myös Maijan vanhemmat,

jotka joustavasti antavat kodinhoitoapua aina kun tarvitaan.

Esiintyvien taiteilijoiden elämä on rankkaa ja vaativaa, mutta Jyrkin mukaan juuri pienet lapset palttavat taiteilijan pian normaaliin elämän rytmiin. Urheilulla, hiihdolla ja juoksulla, on keskeinen tehtävä Jyrkin elämässä. Urheiluharrastukset antavat kestävyyttä ja helpottavat palautumista arkielämään esiintymisien jälkeen.

Opettajaksi ja laulajaksi

Jyrki Anttila syntyi vuonna 1966 Oulussa. Musikaalisuus on kodin perintöä. Molemmilla vanhemmilla on laulamisen taito ja kaunis ääni. Äidin puolella lisäksi esiinnyttiin ja laulettiin paljon yhdessä. Jo 3-vuotiaana Jyrki lauloi perhepiirissä ja pian sukulaisten juhlissa. Toiselta luokalta lähtien hän esiintyi koulun juhlissa. Kouluaikana hänessä vahvistui ajatus lähteä kouluttamaan omaa ääntä. Hän valmistui ensin kasvatustieteiden kandidaatiksi Oulun yliopistosta vuonna 1991 ja oli muutamia vuosia Kempeleellä opettajana.

Mutta musiikki veti puoleensa. Hän alkoi opiskella laulua Oulun konservatoriossa. Sibelius-Akatemian oopperastudiossa hän opiskeli vuosina 1995 - 1998 ja sai vuonna 1998 kiinnityksen Suomen Kansallisoopperaan. Jaakko Ryhäsen oppilaana hän oli vuosina 1996 - 2000. Jyrkin laulajaura sai siivet alleen, kun hän vuonna 1997

voitti Someron valtakunnallisen tenorikilpailun ja vuonna 1999 ensimmäisen palkinnon Tampereen Opera Grand Prix -kilpailussa.

Vaativa ura

Oopperalaulajaksi valmentautumiseen tarvitaan laulutunteja ja harjoittelua 10 - 15 vuoden aikana, jotta ääni kestää vaativia tehtäviä ammatissa. Miesääni kestää noin 65 ikävuoteen saakka. Juuri nyt Jyrkillä on takanaan yli vuoden kestänyt harjoittelukausi Wagnerin Tristan ja Isolde tenoriosaa varten. Harjoituskausi on ollut hyvin voimia koetteleva ja raskas, koska edistymisen oli hyvin kauan hidasta. Sitkeän ja pitkän harjoittelun ansiosta hän yhtäkkiä huomasi, miten osan laulaminen alkaa soida. Onnistumisen tunne oli mahtava. Nyt roolin ”peruskallio” on valmis ja on aika muiden esiintyjien kanssa yhdessä harjoittelulle.

Jyrki on vierailut monissa ooppera-rooleissa Saksassa, Sveitsissä ja Latviassa. Hän on konsertoinut Yhdysvalloissa, Japanissa, Australiassa ja Ruotsissa. Suomessa hän on esiintynyt vuosina 1999 - 2006 Savonlinnan oopperajuhlilla, useiden suomalaisten orkestereiden vieraillevana solistina ja maakuntaoopperoissa Tampereella, Oulussa ja Vaasassa sekä Ilmajoen musiikkijuhlilla. Paraikaa hän laulaa Kansallisoopperassa päärooliin koko perheen Robin Hood -oopperassa.

Tulossa Kekkonen-ooppera ja Yö Venetsiassa -operetti

Jyrki Anttila on organisaattori, joka haluaa työllistää laulajia ja soittajia järjestämällä erilaisia musiikkitapahtumia. Hän oli Lohjan Tenoripäivien taiteellinen johtaja vuosina 2005 - 2010. Nyt hän on vastaavassa tehtävässä Ilmajoen musiikkijuhlilla, jossa kesäkuussa esitetään hyvin mielenkiintoinen Kekkonen-ooppera. Sen on säveltänyt **Uljas Pulkkis**, pääosassa Jyrki Anttila. Ensi-ilta on 7.6. Näytöksiä kuusi.

Marraskuussa esitetään Lohjalla yhdeksän kertaa Johann Straussin Yö Venetsiassa -operetti, jossa hän myös laulaa miespääosan. Naispääosassa on **Riikka Hakola**. Ensi-ilta on 15.11. Maija Anttila on produktiossa mukana kuoron harjoittajana. Maija ja Jyrki Anttila ovat antaneetkin vahvan panoksen Lohjan musiikkielämään.

Lisää www.jyrkianttila.fi

>> *Pianisti Maija Anttila ja oopperalaulaja Jyrki Anttila esiintyvät paljon myös yhdessä.*

Maalaus vie mukanaan

TEKSTI JAAKKO PIHLAJA, KUVAT: NICLAS WARIUS

Stenroth-suvussa menestyneitä taiteilijoita on paljon. Maiju Salmenkivi nuoremmista nykyaiteilijoista on yksi menestyneimmistä.

Äskettäin stipendimatkalta New Yorkista palannut kuvataiteilija **Maiju Salmenkivi**, 40 (H, T 2303) valmistautuu uuteen Huuto-gallerian ryhmänäyttelyyn Helsingin Jätkäsaareissa. Näyttely on avoina heinä-elokuussa. Lars Sonckin suunnittelemissa makasiineissa on

kahdeksan ryhmän jäsenen näyttely, mukana on myös Maijun puoliso **Alexi Tolonen**. Töitä on esillä myös Pyhäniemen kartanossa.

Maiju Salmenkivellä on ollut lukuisia yksityis- ja yhteisnäyttelyitä vuodesta 1996 lähtien, teoksia arvostetuissa kokoelmissa, parikymmentä apurahaa ja stipendiä.

”Olen ollut onnekas, saanut tehdä työtä vaikka vastoin käymisiäkin on ollut, mutta olen tyytyväinen. Apurahoja on tullut mukavasti. Monilla kollegoilla on ollut vaikeuksia saada niitä.”

Maijun maalaukset ovat kookkaita ja iso on työhuonekin Atel-

jee-säätion Vallilan taiteilijatalossa. Parhailaan hän nauttii valtion kolmivuotista apurahaa, joka on mahdollistanut melko kalliin työhuoneen pitämisen New Yorkissa. Perhe vietti Brooklynin residenssissä kaksi kuukautta. Perheeseen kuuluvat vanhempien lisäksi seitsemivuotias **Alma** ja liki puolentoista vuoden ikäinen **Elmo**.

”Ihan mahtavaa, sai kiertää museot ja näyttelyt ja taidemessut.” Siellä hän tapasi myös kulttuuriministeri **Paavo Arhinmäen**, jonka työhuoneen seinää yksi hänen töistään koristaa.

Huuto-ryhmä voimavarana

Taiteilijavetoinen Huuto-ryhmä syntyi 10 vuotta sitten Kuvataideakatemiasta valmistuneiden kesken, alkuun vuoden projektina mutta on nyt päätenyt omaan galleriatoimintaan. Valmisteilla on kolmas näyttely.

”Huuto-galleria on tärkeä ja hienoa ryhmätyötä. Koulun jälkeen taiteilija on aika yksin, kun siellä syntyneet sosiaaliset yhteydet katkeavat. Huuto-galleria ei estä myöskään toimimasta muualla monella rintamalla”, yhteisössä aiemmin myös puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toiminut hallituksen jäsen Maiju kuvaa yhteiseloa.

Maijun uusimmat työt ovat ”kaksoisvalotettuja” maisemia, joissa realistinen arkipäivän maisema kohtaa kuvitteellisia heijastuksia, fantasiamaailman, jossa on oma erikoinen tunnelma.

Aiheet vievät mukanaan

”Maalaus vie mukanaan, en pyri sitä määrittelemään”, taiteilija sanoo. Pohjana on kuvia Helsingistä, ratapiha, kasvitieteellinen puutarha tai muu maisema, johon maalatessa liittyy uhkaavia taivaanrantoja, saastepilviä tai etualan ihmishahmoja tai kasveja osana maisemaa. Myös uutisten tuomat globaalit teemat kuten Japanin tsunami saattaa olla työn pohjana.

Kotona Töölössä Maijun omia töitä ei ole, sen sijaan taiteilijaystäviltä hankitut tai vaihdetut maalaukset täyttävät seinät.

”Ammatissa menestymistä ei voi ikinä tietää, jokainen näyttely on arvoitus, miten se myy. Onnistuminen liittyy maailmantalouteen”, Maiju Salmenkivi kuvaa kuvataiteilijan elämää.

Teosten suuren koon vuoksi yksityisiä ostajia on vähemmän, mutta niitäkin on kokoelmien lisäksi. Maijun töitä löytyy muun muassa Amos Andersonin taidemuseosta, Kiasmasta, Espoon taidemuseo Emmasta, Turun taidemuseosta, Wihurin säätiöstä ja Suomen taideyhdistyksestä.

Opetus on osa Maijun työtä Taikissa, Espoon kuvataidekoulussa ja vierailevana opettajana. Opetusjaksot ovat taas menossa Espoossa ja Vaapaassa taidekoulussa. ”Kun pyydetään, en osaa sanoa kuin joo...”

Yllä. Maiju Salmenkiven kotona seinällä on ystävien, tässä Rauha Mäkilän työ. Hyväntuulinen ”jep-puilija” Elmo on usein äidin mukana työhuoneella.

>> Vallilan työhuone täyttyy Maiju Salmenkiven näyttävistä mielikuvitusmaisemista. Kuva Niclas Warius

» Maalaus vie mukanaan, en pyri sitä määrittelemään.

Taiteen maisterista tuli metallimies

TEKSTI JA KUVAT: JAAKKO PIHLAJA

Taideteollisen korkeakoulun lasi- ja keramiikkaosastolta taiteen maisteriksi 2000 valmistunut Miisa Hatakka, 48, (S, T 3685) halusi saada hitsausoppia voidakseen itse koota betoni-veistoksiinsa tarvitsemansa tukirakenteet.

Erilaiset lavasterakennelmat ovat Miisa Hatakan työtä, tälläerää kuljetusteline peräkärriyn.

Apu löytyi työvoimatoimiston järjestämästä hitsauskurssista, joka yllättäen osoittautui syventäviksi opinnoiksi ammattihitsaajille luokituksen kuntoon saattamiseksi. Niinpä Miisasta tuli hitsari Kansallisteatterin lavastamon metallimiehenä.

”Ilmoituksen perusteella luulin, että se oli naisille tarkoitettu perehdyttäminen metallitöihin, mutta jossain vaiheessa huomattiin tiedotusvirhe. Siellä sitten maisteri lakaisi metallityöpajan lattiaita”, Miisa muistelee.

Maisteri ei luovuttanut vaan suoritti kurssin ja teki vaa-dittavat näytetyöt luokitusta varten. Omien töiden tekeminen on jäänyt vähemmälle, kun hän pääsi Kansallisteatterin metallipajalle Tattarisuolle harjoittelijaksi ja on siellä yhä, nyt jo tuntityöläisestä kuukausipalkkaiseksi edenneenä.

Millintarkkaa luovuutta

Lavasterakennelmien teko on Miisan mielestä melko vaativaa, mittatarkkana haasteellista. Metallitangot ja -putket saavat muotonsa lavastajan suunnitelmien mukaan taivutettuina ja yhteen hitsattuina. Omaa luovuuttaan hän pääsee kokeilemaan jätepalloilla, joista syntyy vaikka metallijakkara.

Miisan näyttävimpiä lavasterakennelmiä on Galileo Galilei -näytelmän ”planeettahärveli”, jonka teatterin jättänyt johtaja Maria-Liisa Nevala halusi omakseen. Parhailaan menevän musiikkipainotteisen Fedja-sedän Anna Sinkkosen lavastukseen kuuluu kevytrakenteinen työnnettävä, ratista ohjattava traktori, jonka toteuttamiseksi Miisa sai vapaat kädet. Pyöriä myöten pajalla koottu traktori kantaa näyttämöllä runsaasti rekvisiittaa.

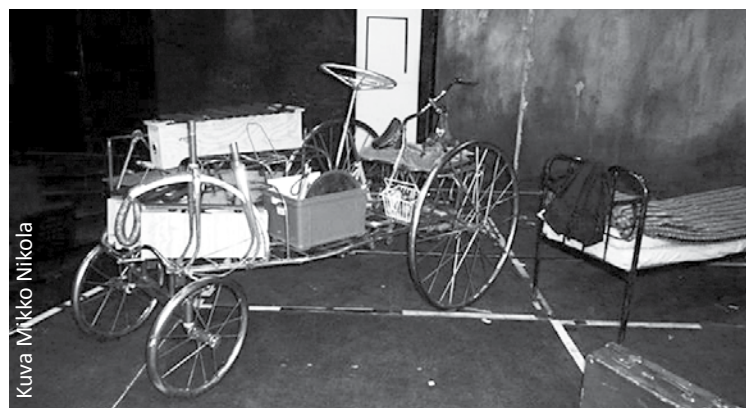
>> Fedja-sedän lavastukseen kuuluvan traktorin metallityöt ovat Miisa Hatakan käden jälkeä. (Kuva Mikko Nikola)

Tulossa näyttely elokuussa

Työn ohessa Miisa suunnittelee näyttelyä. Viimeksi hänen töitään on ollut esillä Suvi Pinxin kesänäyttelyissä Sysmässä, 2009 Pirkko-Liisa Topeliuksen galleriassa ja 2010 Kemiössä. Nyt maalauksia ja veistoksia tulee jälleen Topeliuksen galleriaan Helsingin juhlatuokkien aikana 13. elokuuta alkaen kolmen viikon ajan. Ongelmana on ollut apurahojen saaminen näyttelyä varten – kustannukset kun näyttelystä ovat melkoiset ja töiden myynti aina epävarmaa.

Työhuone Hämeentiellä Kurvissa vanhassa tallissa pursuaa töitä ja tavaraa. Parhailaan hän on pohjustanut markiisityyppistä kangasta maalauksia varten. Uusi työkalu on vanhasta kerrostalosta löytynyt puutelainen mankeli, jonka uusi käyttötarkoitus on grafiikkaprässinä monotypoiden valmistamiseen.

Miisa Hatakalle tyypillisiä ovat olleet pienimuotoiset työt, keramiikasta, lasista ja betonista muotoillut päät ja ihmishahmot. Suurempia betonitöitä syntyi viimeiseen Suvi Pinxin näyttelyyn ulkotiloihin sopivina. Luonteenomaista hänen töilleen ovat olleet luonnosmaisuus, materiaaleista johtuva karheus, josta katsojan silmä voi tul-kita, miten valot ja varjot näkyvät.

Tutkimustietoa

ikäntymisen vaikutuksista liikuntakykyyn

LAURI STENROTH, lauri.stenroth@jyu.fi

Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä on noussut Suomessa koko viime vuosisadan ja sama väestörakenteen muutos tulee jatkumaan. On erittäin tärkeää pohtia, miten elämänlaatu on säilytettävissä ikääntyessä ja miten voimme vähentää sairauksista ja laitoshoidosta aiheutuvia kuluja.

Liikuntakyky on eräs tärkeimmistä itsenäisen toimintakyvyn säilymiseen vaikuttavista tekijöistä ja sillä suuri merkitys elämänlaadun määrittäjänä. Liikkumattomuuden on todettu olevan tärkein syy pitkäaikaissairauksien aiheuttajana. Hyvä liikuntakyky mahdollistaa näiden sairauksien ehkäisyn ja muiden liikuntaan liittyvien terveyshyötyjen saavuttamisen. Lisäksi heikentynyt liikuntakyky ennustaa suurempaa kuolleisuutta. On siis hyvin tärkeää ymmärtää, miten ikääntyneiden liikuntakyky voidaan pitää mahdollisimman hyvänä tai jopa parantaa sitä.

Lihasten toiminnasta tulossa tutkittua tietoa

Tutkimuksissa on havaittu lihasten toiminnan olevan tärkein liikunta- ja toimintakykyä määrittävä tekijä. Erityisesti jalkojen maksimaalinen

tehontuotto (kyky tuottaa suuri voima suurella liikenopeudella) ja lihasvoima ovat liikuntakykyä ennustavia tekijöitä.

Väitöskirjatutkimukseni avulla pyrin tuomaan uutta tietoa ikääntymiseen liittyvän liikunta- ja toimintakyvyn heikkenemisestä. Väitöskirjan ensimmäisessä osajulkaisussa selvitin ikääntymisen vaikutuksia liikuntakyvyn kannalta oleellisiin pohjelihaksiin ja akillesjänteeseen, joka kiinnittää pohjelihakset kantapäähän. Tutkimus osoitti, että ikääntyminen vaikuttaa pohjelihasten rakenteeseen vain vähän, vaikka lihasvoima heikkenee ikääntyessä huomattavasti. Akillesjänteestä tulee ikääntyessä joustavampi, joka saattaa aiheuttaa muutoksia pohjelihasten toimintaan.

Väitöskirjan toistaiseksi julkaisemattomat tutkimukset osoittavat, että akillesjänteen jäykkyydellä ja pohjelihasten rakenteella sekä pohjelihasten voimalla on itsenäinen merkitys ikääntyneiden liikuntakyvyn kannalta. Tulosten perusteella näyttää siltä, että ne ikääntymismuutokset, joita ensimmäisessä tutkimuksessa havaitsin, saattavat olla osasyynä ikääntyneiden heikentyvään liikuntakykyyn.

Vaikka elinikäisellä liikuntaharrastuksella on kiistattomat positiiviset vaikutukset terveyteen ja toimintakykyyn, niin tutkimuksen tulokset osoittavat, että pelkkä kestävyystyyppinen harjoittelu ei riitä ylläpitämään lihasvoimaa – siihen tarvitaan voimaharjoittelua tai muita arkipäivän toimintoja, jotka vaativat suurta voimaa.

Lauri Stenroth on biomekaniikan jatko-opiskelija Jyväskylän yliopiston liikuntabiologian laitoksella. Hän tekee väitöskirjaa ikääntymisen vaikutuksista lihaksen ja jänteen rakenteeseen ja toimintaan.

LAURIN VINKIT:

- Liikunnan ei tarvitse olla oma harrastuksensa tai irrallinen osa arjessa, vaan liikunta voi olla osa arjen toimintoja.
- Työ ja kauppatemat on hyvä tehdä liikkuen ja työpöydän äärestä nousta vähintään tunnin välein.
- Töitä voi tehdä myös seisomatyöpaikoilla.
- Toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja parantamiseksi voimaharjoittelu on erityisen tärkeää ja se sopii kaiken ikäisille. Jo muutamien kuukauden ohjatulla voimaharjoittelulla voidaan saada aikaan lihasvoiman kasvu, joka vastaa 20 vuoden nuorentumista liikuntakyvyssä.
- Voimaharjoittelusta kannattaa tehdä yhteinen asia puolison, kaverin, perheen tai vaikka työyhteisön kesken.

Historiatoimikunta toimii

LIISA SJÖBLOM, liisa.sjoblom@pp.inet.fi

Historiatoimikunta kokoontui syyskuussa Helsingissä ja maaliskuussa Akaassa. Saimme iloksemme todeta, että Jyväskylän maakunta-arkisto oli saanut luetteloitua Stenroth-arkiston.

Aineisto on kaikkien tutkijoiden käytettävissä. Lisäksi sukuun kuuluvat voivat tallentaa perheiden vanhaa arkistoa ja aineistoa ko. maakunta-arkistoon. Parempaa ja hyödyllisempää säilytystapaa on vaikea kuvitella.

Mikäli siis löydät hallustasi vanhoja asiakirjoja, kirjeitä, valokuvia tms. aineistoa, voit toimittaa ne Jyväskylän maakunta-arkistoon säilytettäväksi. Kaiken aineiston ei toki tarvitse olla edes vanhaa. Säilytettävää ovat myös elämäkerrat, jotka voivat siis olla aivan tuoreitakin.

Itse ei tarvitse tietää mihin luokkaan aineisto kuuluu. Arkiston henkilökunta lajittelee aineiston sen sisällön mukaan.

Historiatoimikunnan tehtävänä on huolehtia suvun materiaalin arkistoinnista, joten jos et itse voi toimittaa aineistoja suoraan maakunta-arkistoon, voivat Historiatoimikunnan jäsenet tarvittaessa auttaa.

Vielä ehdit mukaan tarinakirjaan

Historiatoimikunnan kirjaprojekti etenee. Kertomuksia eri sukuhaaroista on saatu ja vielä kerätään viimeisiä. Otamme mielihyvin mukaan uuteen tarinakirjaan, jos sinulla on valmiita kertomuksia tai haluat kirjoittaa jonkin sukuun liittyvän tarinan.

Perhearkistoissa saattaa olla valmiita elämäkertoja, nämäkin olisi hyvä saada kirjaan mukaan -valokuvan kera, mikäli mahdollista. Ehkä kaapistasi löytyy vanha valokuva, jonka ympärille voi kirjoittaa tarinan. Näinkin tarinakirjallisuutemme voi karttua. Viimeinen sukutietojen ja juttujen toimituspäivä uuteen kirjaan on 15.9.2013.

» Ehkäpä kaapistasi löytyy vanha valokuva, jonka ympärille voi kirjoittaa tarinan.

Stenroth Sukuseura ry:n arkisto 1870 - 2012

- B Luettelot
- C Pöytäkirjat
- D Toisteet (kirjetoisteet, toimintakertomukset, -suunnitelmat, talousarviot)
- G Tiliasiakirjat
- H Sisällön mukaan järjestetyt asiakirjat
- Ha Sukutaulut ja selvitykset
- Hb Sukujuhliin liittyvät asiakirjat
- Hc Sukututkimukseen liittyvät asiakirjat ja jäljennökset
- Hd Säännöt ja sopimukset
- He Suvun historiaan liittyvät muut asiakirjat ja jäljennökset
- U Muut asiakirjat
- Ua Painotuotteet ja tutkimukset (Kivenjuuret -lehdet, kopioita, lehtileikkeitä)
- Ub Valokuvat
- H Fanny Wilhelmina (Minna) Stenrothin asiakirjat 1879-1931
- H Otto Adolf Stenrothin asiakirjat 1885-1914
- H Paul Osvald Stenrothin asiakirjat 1887-2003
- H Aino Inkeri Sariolan asiakirjat 1942-1996

Henrik Roschier

viestintätoimikunnasta

henrik.roschier@jyu.fi

Olen koulutukseltani metsätalousinsinööri ja työskentelen Metsänhoitoyhdistys Kangasniemi-Pieksämäki ry:n palveluksessa. Maa- ja metsätalous työllistää minua myös sivutoimisesti kotitilallani Pieksämäellä, jonka stenrothilaisista vaiheista olen hieman kirjoittanutkin Kivenjuuret -lehdessä (numeroissa 12, 15, 18 ja 20).

Historiasta metsänhoitoon

Valmistuin metsälalle vuonna 2011. Tätä ennen olen valmistunut filosofian maisteriksi Jyväskylän yliopistosta, jossa opiskelin pääasiassa historiaa ja kieliä. Valmistuttuani tein muun muassa sivutoimisia tuntiopettajan töitä, mutta vähitellen aloin kaivata vastapainoksi käytännönläheisempääkin osaamista. Niinpä päätin sitten perehtyä Suomen tärkeimpään luonnonvaraan.

Teoreettisemmat kiinnostuksen kohteet ovat edelleen mukana kuvioissa, mutta enimmäkseen harrastusten tasolla; minulla on yliopis-

tossa yhä jatko-opinto-oikeus, jota hyödynnän varmasti joskin hyvin hitaasti. Muita minulle tärkeitä harrastuksia ovat musiikki, liikkuminen, lukeminen sekä taivaankappaleiden katseleminen.

Suvussa vielä tuntemattomia polkuja

Monet sukuun liittyvät ajat, paikat ja henkilöt ovat kiinnostavia. Kaikkein kiehtovin tavoite on kuitenkin saada lisää valoa niille poluille, joilla tutkimusmatka ajassa taaksepäin on syystä tai toisesta pysähtynyt. Tällaisia ovat mielestäni esimerkiksi suvun kantasän Erik Stenrothin (1688 - 1766) perhetaustan, ja erityisesti Suomen Roschier-suvun perustajan Valentin Roschierin (n. 1672 - 1737) vanhempien henkilöllisyyden selvittäminen.

Viestintätoimikunnan tärkeänä tehtävänä puolestaan on lisätä sukutietoa ja -tietoisuutta nykyajassa. Kannan omia pieniä korsiani sukuseuran kekon harvakseltaan, mutta mielelläni.

Olen 36-vuotias Katarinan sukahaaran edustaja Pieksämäeltä. Liityin sukuseuraan vuonna 2002, mutta olen ollut sukuhistoriasta kiinnostunut jo pienestä pitäen. Minulla on kolme lasta, joiden hoitaminen asettaa tätä nykyä varsin tiukat raamit käytännön toimimiselle sukututkimuksen parissa – toisaalta uuden sukupolven kasvattaminenhan on suvun vaalimista parhaimmillaan.

» Sukuun liittyvät ajat, paikat ja henkilöt ovat kiinnostavia.

Tapaammehan adventin merkeissä

entisine ja uusine ystävinemme taas Sofiassa lauantaina 23.11.2013 klo 15 – 19.

Tapahtuman ohjelmalliseen sisältöön voitte te, hyvät sukulaistemme, kernaasti vaikuttaa omin elävöittävin esityksin.

Tervetuloa!

Sukuseura

Sukuseura hiljentyi adventtiin

JAN SUNDMAN

Viime marraskuussa lähes kahdenkymmenen sukuseuralaisen ja heidän ystävänsä askeleet suuntasivat Adventtitapahtumaan Kallvikiin.

Kauniissa luonnon maisemassa sijaitsee Sofia, kulttuurikeskus ja Pyhän Viisauden kappeli. Tilaisuus alkoi pappismunkki Mikaelin tervehdyssanoilla ja lyhyellä perehdy-

tyksellä ortodoksisen uskonnon harjoittamiseen Suomessa ja Sofiassa. Vuonna 2000 perustettu Suomeen ortodoksisen kulttuurin tukiyhdistys perusti ortodoksisen kulttuurikeskuksen säätiön. Osuuspankilta ostettu Kallvikin kiinteistö muutettiin ortodoksiseksi kulttuurikeskukseksi vuonna 2008.

Esittelykierroksen jälkeen Metropolia Ambrosius johdatti vierailijansa Sofian sydämeen, Pyhän Viisauden kappeliin rukoushetkeen.

Joulun muistot talteen

Lopuksi siirryimme Takkahuoneeseen omiin oloihimme jouluisille kakkukahveille. Keskustelussa läsnäolijat muistelivat omia joulujaan lapsuudessaan ja oman perheen joulutapoja, miten tavat siirtyvät sukupolvilta seuraaville. Joulukuukokous kokoaa suvut yhteen.

<< Pappismunkki Mikael toivottaa vieraansa tervetulleiksi.

Päivä Mikkelissä vei aikamatkalle sotien arkeen

JAN SUNDMAN

Ohjelmatoimikunta järjesti matkan Mikkeeliin. Tutustuimme Päämajamuseoon asiantuntevan oppaamme **Pirkko Huotar**in johdolla. Saimme historian oppitunnin Suomen kotitalon käännteistä ja sen johtoryhmän työskentelystä vaaran hetkillä.

Ylipäällikön tiukassa komennossa hänen avustajansa ja adjutanttinsa kokoontuivat karttojen ja strategiapöytien ääreen. Neuvojen ja käskyjen ristitulella käskyt toteutettiin

tinkimättä. Päämajan arkea rytmitti Mannerheimin säntillinen ajankäyttö manereineen.

Ryhmämme etsi viestejä omasta historiastaan. Sota koskettaa yhä jokaista tavallaan. Haemme selityksiä kotona kuulluille tarinoille ja kasvoja iäisyyden nielemille sotasankareillemme sukumme historiassa. Mukavaa oli nähdä kotoa tuttu kuva omasta ukistani ylipäällikön takana seisomassa, kuva on otettu joskus Syvärillä.

PÄIVÄLLINEN NAUTITTIIN

ravintola Holvissa. Seurueemme nautti ammattitaitoisen keittiömestarin luomuksesta, kalabriossista. Tuokion saatteeksi ravintolan omistaja, toimitusjohtaja Tuukka Savisalo (H1544) toivotti vierailevat sukuseuralaiset sydämellisesti tervetulleeksi ravintolaansa.

Tervetuloa sukutapaamiseen

lauantaina 28.9.2013 Hartolassa

”Tandefeltien maailma ja sukuyhteydet Stenrotheihin”,
lauantai 28.9.2013 hotelli-ravintola Linnassa Hartolassa

12.00 Kokoontuminen ja lounas, Hotelli-ravintola Linna,
Kaikulantie 8

klo 14 ”Kuningaskunnan tarina” Gustaf Adolf Socken
nimikkopitäjästä Kuningaskunnaksi sekä Koskipää
Itä-Hämeen museo, museonhoitaja Vesa Järvinen

klo 16 Sukusymposion ja iltapäiväkahvit, Takkatupa,
hotelli Linna

Sukuseuran omat sukutietäjät esiintyvät

Koskipää ja Tandefelt minun tietojeni mukaan,
fil. maist. Eila Passoja (H1617)

Otto Tandefeltin (H1588 ja 1898) kirjoituksia ja Otto
Tarvasen kirjallinen tuotanto, toimitusjohtaja Ilkka
Paatero (H1615)

klo 19 Illallinen, ravintola Linnanrauha

Sukupolkukartan rakentamista, yhtymäkohtien et-
simistä ja keskustelua aiheesta ”Miten aviopuolisot
löysivät toisensa?”

Ilmoittautumiset ystävällisesti 9.9.2013
mennessä sähköpostitse:
jan.sundman@pp3.inet.fi tai tekstiviestillä
040 835 7397.

Ohjelmapaketti: aikuiset 45 euroa
nuoriso 4 – 12-vuotiaat 25 euroa
maksetaan sukuseuran tilille

Handelsbanken FI 3231313001246594

ilmoittautumisten eräpäivään mennessä,
kiitos.

Majoitus: hotelli Linna, varaukset suoraan ho-
telliin puh 0400 953 031.

2-hh 50,00 euroa /henkilö,
sisältää maalaisaamiaisen.

*Ohjelmasta saa enemmän irti kun etukäteen tutustuu
Eila Passojan suosittelemaan kirjallisuuteen:*

- *Jalmari Finne: ”Sysmäläisiä”*
- *Birgitta Stjernvall-Järvi: ”Kartanoelämää
Itä-Hämeessä”.*

Tulossa sukutietojen tarkistus

Tiedustelemme toukokuussa mahdollisia muuttuneita sukutietoja. Tätä varten tarvitsemme ajan tasalla olevan osoit-
teiston. Jos osoitteesi on muuttunut, muistathan ilmoittaa siitä myös meille. Keräämme myös sähköpostiosoitteita.

Perhetapahtumia

Syntyneitä

26.5.2012 Siiri Ilma Helena Ikonen,
vanhemmat Maaria (K) ja Sami Ikonen

28.9.2012 Amanda Elisa Wilhelmina Roschier,
vanhemmat Miia ja Henrik
(K) Roschier

Manu Vesalo (M, T 295) kertoo Kivenjuuren lu-
kijoille lastenlapsistaan. Espoossa asustelevat dip-
lomi-insinööri Tommi ja terveydenhoitaja Liisa
Vesalo (o.s. Lappalainen) ovat saaneet pojat:

- Veikko Ilmari, s. 30.7.2009 ja
- Onni Aukusti, s. 24.7.2011

Bortgångna

Karl-Gustav Kekoni
1939 – 2012

Karl-Gustav Kekoni har arbetat som verksamhetsledare för MHF (motorförarnas
helnkyterhetsförbund) samt var VD för fjällstugan Raitismaja.

Lappland var hans stora intresse. Han var till Äkäslompolo första gången 1954,
efter det var han dit minst fyra gånger på vintern, våren, sommaren och hösten.
Han fungerade som reseledare för många grupper.

Han var även ordförande för Vasaläns krigsbarn, han var med under arbetet
med boken ”Från krig till trygghet”. Han arbetade med att få ut den ännu från
sjukhus sängen men fick aldrig se den i tryck.

Han var alltid den som ställde upp och hjälpte alla vänner och bekanta. Sörjs
av fru och dotter.

Tulossa syksyllä, teatteri-ilta Tampereella

Lisätiedot sukuseuran kotisivuilla, kun yksityiskohdat varmistuvat. Teatteriretken kohde-ehdotuksia voi lähettää jan.sundman@pp3.inet.fi tai tekstiviestillä 040 835 7397.

Myös vaihtoehtoisesti joulukonsertti tms. on mahdollinen, jos sukuseuralainen on mukana esimerkiksi kuorossa.

Nettisivut www.stenroth.net

Sivut on suunnitellut ja niitä täydentää viestintätoimikunnan jäsen **Leila Korvenkoivu (N)**. Tähän mennessä sivuille on saatu sukuseuran hallintoa, sääntöjä, sukuseuraan liittymistä ja julkaisuja koskevaa aineistoa.

Kivenjuurien arkistointi sivuille on aloitettu tuoreemmista lehdistä, mutta myös varhaisimmat lehdet tallennetaan sinne myös uudempien jäsenten tutkittaviksi. Samoin etsitään kuvagallerialle toimivaa ratkaisua. Palautelinkki toimii kaikenlaisten toiveiden ja aloitteiden lähettämistä varten.

Olethan maksanut jäsenmaksusi?

Jäsenmaksulaskua ei ole lähetetty erikseen, maksulomake tuli jäsenille viime joulukuussa ilmestyneessä Kivenjuuret -lehdessä. Sukuseuran sääntöjen mukaan jäsen, joka ei ole maksanut jäsenmaksua kahteen vuoteen, katsotaan eronneeksi.

Maksu tilille: Handelsbanken FI32 3131300 1246594.
Saaja: Stenroth sukuseura ry
Merkitse: jäsenten nimet ja osoite sekä maksuvuodet viestitilaan, myös päätteellä tai automaattilla maksaessasi.
Jäsenmaksu: 2012 ja 2013 on 20 €, nuorisojäsen 0 €.

Sukutuotteiden tilaaminen

Tuotteita myy Stenroth sukuseuran Ohjelmatoimikunta, c/o Jan Sundman, Nukkeruusunkuja 3 B 38, 00990 Helsinki.

Tiedustelut ja tilaukset kätevästi joko sähköpostilla jan.sundman@pp3.inet.fi tai tekstiviestillä puh. 040 835 7397.

Tuotepakettien hintaan lisätään toimituskulut 50 grammaan saakka 4 €, painavammat tilaukset painon mukaan.

Tuotepaketin mukana saat pankkisiirtolomakkeen, jolla voit maksaa ostoksesi.

INTERMEZZO-SUKUKIRJAA ON VIELÄ SAATAVANA

Intermezzo – Stenrothien välisoitto sukukirjaa on vielä muutamia kappaleita jäljellä. Kirja sisältää yli 5000 sukutaulua ja 30 000 nimeä. Se on merkittävä selvitys Erik Stenrothin ja Kristina Krookin jälkeläisistä.

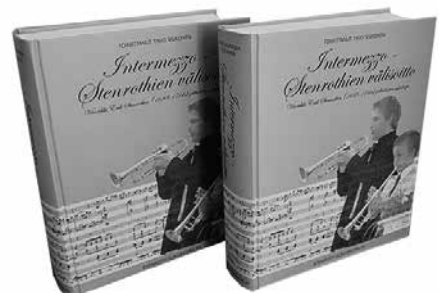
Kirjan painos on loppumassa, päätöstä uudesta painoksesta ei ole tehty.

Historiatoimikunta jatkaa sukuhaarojen tutkimista ja puuttuvien tietojen täydentämistä. Tarkennukset ja lisäykset julkaistaan aikanaan uutena täydennysteoksena kaikista sukuhaaroista. Lisäksi on suunnitelmassa erillinen Stenroth julkaisusarja erilaisille sukuteoksille.

Intermezzon tilauksia ottaa vastaan sukuseuran hallituksen jäsen
Jan Sundman, Nukkeruusunkuja 3 B 38, 00990 Helsinki, 040-8357397,
jan.sundman@pp3.inet.fi.

Kirjan hinta on 70 € + postikulut.

Tilaukset maksetaan Stenroth sukuseura ry:n pankkitilille:
Handelsbanken FI32 3131300 1246594.

Palautusosoite:
Liisa Sjöblom
Pätsiniementie 9 A 7
37800 Akaa

Port Payé
Finlande
228829
Itella Posti Oy

ECONOMY

Itella Green

Stenroth-shop

- osta iloksesi ja tue samalla sukuseuran toimintaa

Tyylikääs Stenroth-isännänviiri ja -pöytästandaari

Suunnittelu kuvataiteilija Vesa Toukomaan

ISÄNNÄNVIIRI

Koko: 40 x 400 cm

Materiaali: 100 % kiiltäväkuituinen polyesterineulos,
johon pintalika ei pinty, pikalukko messinkiä

Hinta: 60 euroa +10 e postituskulut

PÖYTÄSTANDAARI

Koko: niklattu salko 45 cm korkea,

marmorijalusta 13x13x3 cm

Materiaali: polyesteriä

Laatta: Lisätilauksena laatta marmorijalustaan.

Toimitetaan halutulla tekstillä kaiverrettuna.

Hinta: 30 euroa + 10 e postituskulut

Nimikelaatta: 8 euroa

Tilaukseen nimi, yhteystiedot ja kpl-määrät osoitteeseen
jan.sundman@pp3.inet.fi. Laatan toimitusaika on noin kaksi viikkoa.

Sukutuotteet sukuseuran tunnuksella

- Pinssi 3 €
- Avaimenperä 5 €
- 10-vuotisjuhlalautanen 25 €/kpl
tai 3 kpl yhteensä 70 €

Katso tilausohjeet
edelliseltä sivulta!

Älä unohda näitä

POSTIMERKKIVIHKO

Vanhaa vuonna 2008 julkaistua Stenroth-käyttelymerkkiä on vielä vähän jäljellä. Uuden erän ostamista harkitaan. Merkit myydään postimerkkivihkoina, vihkossa 8 ikimerkkiä.

Hinta: 15 €

STENROTH JOULUPOSTIMERKKI JA -POSTIKORTTI

Tuotteissa on sama kuva. Lämminsieluisen persoonallisen aiheelman on suunnitellut taiteilija Lilli Karjalainen.

Hinta 30 € / 20 kpl arkki, ikimerkit.

Hinta 15 € / 10 kpl puoliarkki, ikimerkit.

Postikortit: á 0,60 €, 12 € /20 kpl:n nippu.

Tarjous

1 kpl ikimerkkiarkki + 20 kpl:n korttinippu hintaan 40 €.

Tarjoushintaan sisältyy toimituskulut 50 grammaan saakka!

